

Sicer pa dobimo tudi v drugih strokah staroupokojence, ki so bili vsled prevredbe na dinarsko pokojnino oškodovani. Marsikateremu se to zdi čudno, toda vse to je izvršeno strogo na podlagi ministrske naredbe o draginskih dokladah, namreč naredbe z dne 8. oktobra 1924, števil. 107.201.

Društvo upokojenih učiteljev v Ljubljani je državnemu svetu razjasnilo te razmere ter ga končno prosilo, da kakor hitro je možno razsodi pritožbo, o prevredbi učiteljskih kronskih upokojencev na dinarsko pokojnino. Vse te pritožbe pa so le glede višine letne pokojnine.

Glavni vzrok teh nenormalnih razmer pa so draginske doklade. Čujemo, da se izvrši reorganizacija prijemkov aktivnih uradnikov tako, da odpadejo draginske doklade. Istotako je nujno potrebno, da uredijo pokojnine brez draginskih doklad, ker se bo šele potem določila pokojnina primerno z ozirom na službeno leto. To bi bilo tudi v prid srbskim učiteljem staroupokojencem, ki ne dosežejo sedaj iste stopnje v draginskih dokladi, ki jo uživajo slovenski staroupokojenci s polno plačo položaja.

Pri vsem pa naj naša organizacija izpolni pri finančnem ministru, da izda k naredbi o prevredbi učiteljskih kronskih upokojencev na dinarsko pokojnino dodatno »Učiteljskim kronskim upokojencem ostanejo tudi nadalje vsaj isti prejemki, oziroma tudi dosedanje draginske doklade, ki so jim pripadle pred razglasitvijo te naredbe«.

Mladinska Matica.

Rok za prijavljanje naročnikov je s 25. t. m. zaključen. Morebitnih nadaljnjih naročil ne moremo več upoštevati, ker smo morali na podlagi naročenega števila določiti višino naklade in jo izročiti tiskarni.

V tem zadnjem trenutku imamo še neko nujno prošnjo.

Naj ugotovimo najprej, da se upravlja blagajna in uprava Mladinske Matice posebe. Mnogo poverjenikov je sicer nakazalo dolžne zneske, ni pa uposlalo upravi Mladinske Matice nikakih naročilnic. Iz nakazanega denarja pa uprava v večini slučajev ne more dognati, na koliko in kakšne serije se je šola naročila. Da ne bo pomot ter razlogov za pritožbe in reklamacije, je nujno potrebno, da nam vsi poverjeniki, ki so denar sicer nakazali, a ne sporočili natančnega števila brošur in vezanij serij, to takoj store s tem, da nam pošljejo naročilnice. Kjer bi teh iz kateregakoli vzroka ne imeli, naj se vpošlje vsaj kratko naročilo na dopisnici. Mladinska Matica odklanja vsako odgovornost in stroške, ki bi nastali vsled te opustitve. Prosimo torej vse dotične poverjenike, da to nemudoma izvrše, ker le tedaj bo uprava lahko pravočasno izvršila svojo ekspedicijsko knjig in morebitne reklamacije do konca letošnjega šolskega leta.

Kmetško nadaljevalno šolstvo.

—n Gospodinjstva nadaljevalna šola v Krčevini-Lajterbergu pri Mariboru je sklenila svoj prvi tečaj dne 7. aprila z majhno slovesnostjo domačega značaja, kakor se vrše po navodilih oblastnega odbora na vseh kmetških nadaljevalnih šolah mariborske oblasti. Udeleženci — predvsem starši gojenk in člani upravnega odbora — so bili iznenadeni nad uspehi, ki jih je dosegla poštvalna voditeljica tečaja, tovarišica Anka Mešičkova. Čudili so se, koliko so v kratkem učnem času — bilo je skupaj samo 22 celih učnih dni — dekleta pridobile v praktičnem gospodinjstvu. Mogoče je to le, ker so med tednom doma preizkušale, kar so se v nedeljo naučile. Tukajšnje predmetne razmere ne dopuščajo pouka ob delavnikih. Pač velika žrtev od strani učiteljice, poučevati vsako nedeljo pozimi celih osem ur! Iz letnega poročila voditeljice je bilo razvidno, da je našla pri krajevnih činiteljih, pri šolskem upravitelju in oblastnem odboru veliko oporo. Velika važnost se je polagala na prirejanje preprostih tehničnih domačih jedil, oziraje se pri tem tudi na bolniško hrano in na vzgojo deklet k preprostosti, varčnosti in snagi. Sodeloval je tudi domači katehet, g. p. Pavel Potočnik, ki je dajal dekletom praktična moralna navodila za življenje. Gojenk je bilo 11, ki so vse zelo redno obiskovale šolo. Z zaključno slovesnostjo je bila združena majhna razstava: pogrnjena miza z domačim pecivom in nekaj sivanih izdelkov. Gostje so si ogledali dekleta pri samostojnem kuhanju obeda. V obliki razgovora se je vršila tudi nekaka izkušnja. Gostje so bili povabljeni na obed, ki so ga dekleta sama skuhalo in servirala. Prav prijetno je bilo vse in neprisiljeno. Priznanje in čestitke udeležencev naj bodo voditeljici dokaz, da njen ogromni trud ni bil zaman.

Pevski zbor UJU učiteljstva.

—pev. 8. maja t. l. bo slavnostni koncert ob priliki 60letnice ptujskega učiteljskega društva v Ptuj. Vaja bo v petek 7. maja t. l. ob 20. uri v Glasbeni Matici za mešani zbor. Odpeljemo se 8. maja z istim vlakom kot zadnjič v Maribor. Vrnemo se z brzovlakom v nedeljo zjutraj ob 4.49 v Ljubljano. Peveci, zavedajte se svojih dolžnosti! Bodite točni pri vaji in koncertu! — Odbor.

—pev. Ptujsko učiteljsko društvo prosi: vi 8. maja 60letnico svojega obstoja. Ob tej priliki priredi učiteljski pevski zbor koncert ob 18. uri v dvorani Društvenega doma. Vstopnice se lahko rezervirajo pri upraviteljskih osnovnih šol v Ptuj.

Naša gospodarska organizacija.

OBCNI ZBOR UČITELJSKEGA DOMA V LJUBLJANI

se vrši 8. majnika ob 1/8. uri v beli dvorani hotela Union v Ljubljani. Potrebna je navzočnost vsaj 1/3 članov, sicer se pol ure kasneje vrši zborovanje ob vsakršnem številu. (§ 33.)

Dnevni red:

1. Poročila načelstva in nadzorstva.
2. Čitanje zapisnika ustanovnega zborovanja.
3. Računski zaključek.
4. Letni prispevki.
5. Gospodarska akcija.
6. Event. volitve.
7. Predlogi — slučajnosti.

§ 32. Vsak član ima 1 glas in sme zastopati s pooblastilom le enega odsotnega člana.

§ 16. Računski zaključek in poročilo nadzorstva sta zadržnikom razpoložena na vpogled v pisarni Poverjeništvu UJU od 22. t. m. nadalje.

(Za udeležence zborovanja zaprosimo privoljenja odsotnosti).

Cerkije, 16. aprila 1929.

Za načelstvo Učit. doma v Ljubljani:

Josip Lapajne,

Mer. Malenškova,

t. č. načelnik.

t. č. tajnica.

Josip Kobal,

blagajnik.

—g Članom Učit. Samopomoči. V teh dneh dobite položnice za nakazilo članskega prispevka za 186. in 187. smrtni slučaj, to je Ferdinand Kalinger, Tržič in Franc Gale, Ljubljana. Prispevek za člana je 11 Din, za zakonske pare 21 Din. Pri zamudnikih je prištet k temu znesku še zaostanek od prej. Upravištvu prosi za točna in hitra nakazila. — Za 186. in 187. smrtni slučaj so prejeli dediči posmrtnini skupaj 23.085 Din. — Učit. Samopomoč ima danes 2312 članov.

Osebnne zadeve.

—i Izpremembe v šolski službi. V šolski službi so imenovani za učitelje, oziroma učiteljice: Marija Komar na I. deški meščanski šoli v Ljubljani, Niko Fabjanič na II. deški meščanski šoli v Ljubljani, Jerica Zemljan na IV. deški osnovni šoli v Ljubljani, Lucija Trampuž na I. deški meščanski šoli v Ljubljani, Julija Perko na meščanski šoli v Krškem, Albina Bradaška v Šmartnem pri Litiji in Alfred Vodopivec v Begunjah pri Cerknici.

—i Iz šolske službe. Iz državne službe so odpuščeni: Anton Breznik, učitelj v Stogovcih, srez Ljutomer, Josip Lovrenčič, dnevninar-učitelj v Lipi, srez Dolnja Lendava, Bernarda Ritter-Stibrič, učiteljica v Toplicah pri Zagorju in Jožef Ster, učitelj v Trzinu. Stalnost v državni službi je priznana: Zvonimir Črneku učitelju v Dolnjih Slavičih, srez Murska Sobota in Ivanu Zupanu, učitelju v Veliki Dolini, srez Krško. — Ostavko na državno službo so podali: Marija Martinšek, učiteljica v Puconcih, srez Murska Sobota, Ana Kranjec-Petelin, učiteljica v Mariboru, Marija Centa, učiteljica v Orehovici, srez Novo mesto.

O učiteljskih organizacijah v tujih državah.

UČITELJSKE ORGANIZACIJE NA DANSKEM.

(Iz »Internacia Pedagogia Revuo«.)

1. Najvažnejša učit. organizacija na Danskem je »Danmarks Laererforening«, ki je imela koncem 1926. leta 10.477 članov s 100 krožki. Izdaja tednik »Folkesskolen«. Glavne skupščine se vrše vsako leto, katerih se udeležuje do 200 delegatov, pooblaščenih zastopnikov posameznih krožkov.

2. »Kobenhavus Kommunelaererforening« je društvo občinskih učiteljev v Kopenhagenu, ki ima 968 članov.

3. »Kobenhavus Kommunelaererforening« je društvo občinskih (mestnih) učiteljev v Kopenhagenu, ki ima 1246 članov. Ti dve društvi izdajata skupen tednik »Kommuneskolen«.

4. »Den Danske Realskoleforening« z 1204 člani. Izdaja glasilo »Den Danske Realskole«.

5. »Gymnaslaerer Foreningen« z 800 člani. Izdaja časopis »Gymnasieskolen«.

6. »Dansk Frelserforenings Laererkræds« (dansko mirovno učiteljsko združenje) z 200 člani. Program je mirovna vzgoja in propaganda. Izdaja časopis »Frelserbladet«.

7. »Esperanto-Unnigo de Danaj Instruistoj« (društvo danskih učiteljev esperantistov), ki ima namen razširjati Esperanto med učitelji.

Razen teh stanovskih organizacij obstoja tudi pedagoško društvo »Pedagogisk Selskab«, ki je staro že nad 100 let. Člani (1200) tega društva so tudi lajki, ki se zanimajo za vzgojno vprašanja. Izdaja časopis »Vor Ungdom« (naša mladina), ki izide 10krat na leto.

Ure, zlatnine in srebrnine na obroke

brez zvišanja cen pri urarju in juvelirju

M. JLGJEV SIN, Maribor

Gospodarska ulica 15.

Splošne vesti.

SE JE ČAS!

Se je čas, da ne čepimo svojih sil, da rešimo kar se rešiti da in združimo, kar se združiti da.

Se je čas, da se zdramimo iz svoje skrajne letargije zanašanja na druge in delamo z lastnimi močmi.

Se je čas, da prenehamo z golim kritikovanjem in besedičenjem, ter pričnemo s pozitivnim delovanjem.

Se je čas, da uvidimo skrajno bedo učiteljskih rodbin, njihovo deco in sirote brez strehe in varstva, lastno organizacijo brez lastnega doma.

Se je čas, da vplačamo Učiteljskemu domu v Ljubljani dolžne deleže oziroma, da se pri njem včlanimo.

Se je čas, da vpogledamo v račune Učiteljskega doma in se prepričamo o poslovanju združnega načelstva.

Se je čas, da se odločimo, udeležiti se običnega zbora Učiteljskega doma v Ljubljani, vršečega se 8. majnika ob 1/8. uri v Ljubljani.

Gorje mu, ki se zanaša, da se ob trpljenju in uspehih drugih borec da mirno uživati tuje sadove in trikrat gorje mu, ki sebično zavira karitativno delovanje svoje lastne stanovske organizacije!

J. L.

— Državni prosvetni program. Prinašamo resolucije k državnem prosvetnem programu na temelju katerih izdela ministristvo prosvete stalni državni prosvetni program. Ker namerna poverjeništvu dostavi ministristvu svoj tozadevni elaborat, pozivamo društva in članstvo, da pošlje svoje pripombe poverjeništvu najkasneje do 4. maja t. l.

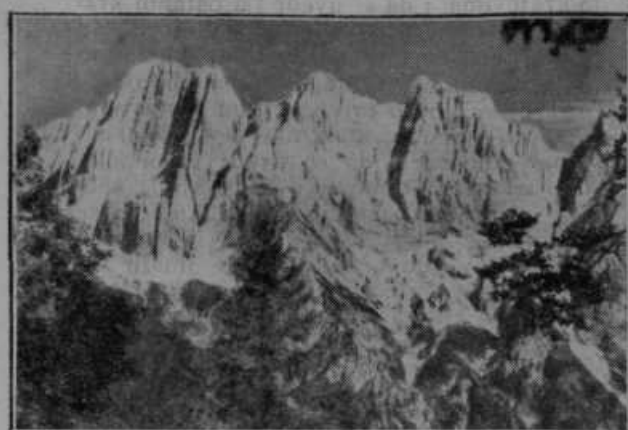
— Upraviteljem (icam) — plačilne liste za junij. Z ozirom na razna vprašanja javljamo tov. upraviteljem in upraviteljicam, da je treba za mesec junij predložiti »Plačilne liste« do 4. maja t. l., kakor je predpisano po zadnji odredbi. Za mesec maj se le izjemoma plačilo izvrši po starem.

— Posebne doklade za upravne uradnike. V postavki 386 novega proračuna za 1929/30. je določenih 18 milijonov Din za osebne in materialne izdatke kot doklade upravnim uradnikom I. kategorije v področju notranjega ministristva. Novi načrt o splošni upravi je na podlagi teh proračunskih postavk popolnoma posnel sodno razporeditev glede doklad uradnikom upravne stroke, in sicer od 1. nazval od 4000, 3500, 3000, 2500, 2000, 1500, 1000, 600 in 200 Din. Okrajni glavarji, ki nimajo fakultete in torej spadajo v II. kategorijo bodo eventualno dobili doklade v višini 600 dinarjev na mesec. Skupna vsota teh doklad bi znašala 864.000 Din. Okrajni glavarji III. kategorije ne dobe nobenih doklad, ampak bodo po večini najbrže reducirani.

— Zahteve profesorjev glede novih plač. »Slovenec« poroča: V prosvetnem ministristvu se že delj časa dela na proforskem zakonu, ki naj bi dal temu važnemu stanu zadovoljiv materialni položaj. Minister Maksimović je izdelal konkreten načrt o prejemkih, na podlagi katerega naj bi se proforski prejemki izenačili s sodniškimi. Ta načrt je padel v vodo. Radi tega so profesorji vzeli vprašanje proforskega zakona zopet v svoje roke. Iz finančnega ministristva je prišel na tozadevno vprašanje odgovor, da za doklade, ki bi bile enako visoke kot sodniške, zaenkrat finančno ministristvo nima kritja. Sedaj se išče v prosvetnem ministristvu kompromis med skrajnostjo in med sedanjim stanjem. Zatrjuje se, da je sedaj, ko se od proforskemu stanu zahteva v vsej državi stroga kvalifikacija, nad vse važno, da se ta kvalifikacija tudi na primeren način plača. Če se dosledno strogo zahteva kvalifikacija, bodo mnogi prizadeti. Na ta način se bo nekaj prihranilo. Če se zahteva stroga kvalifikacija, naj se da denarna podlaga. Od stališča finančnega ministristva je odvisev način kompromisne rešitve.

— Iz prosvetnega proračuna. Prosvetno ministristvo je odposlalo posameznim svojim ustanovam proračune. Za dijaške ekskurzije na vsoto državo je predvideno 25.000 Din, za učila, kabinete, knjižnice za Slovenijo 72.000 Din. Za muzejska društva Maribor, Ptuj, Celje po 15.000 Din. Za honorarje za razredništvo, za poslovanje in direktorske doklade inspekcije nadzornikom za vsoto državo 1.400.000 Din. Za honorarje učiteljem, dodeljenim gimnazijam, za nadure za vsoto državo 1.150.000 Din. Za honorarje članom izpitnih komisij (za maturo) za vsoto državo 1.150.000 Din. Te postavke so znašale v lanskem proračunu 5 milijonov dinarjev, torej 1.300.000 Din več. Na realnih in gimnazijah v Sloveniji je v letošnjem proračunu več pet supletskih in dvoje direktorskih mest, manj pa dvoje mest za učitelje večine.

— Prosvetni svet je imel pretečene dni sejo, na kateri je izbral 200 profesorjev, ki jih bo predlagal za predsednike za maturo na srednjih šolah. Med njimi so skoro vsi ljubljanski vseučiliški profesorji. Svet je odobril Černičevo »Računico za četrti razred ljudskih šol«.

Narava Vas kliče,

da preživite Vaš prosti čas v gozdu ali na polju, v gorah ali na morju, da se navdušeni za to bivanje čim bolj pozdravite.

V svojem navdušenju pa ne pozabite na najvažnejše, pripraviti in zagotoviti si blagodejni vpliv bivanja v naravi s krepčilno hrano, ki krpi telo, ne da bi ga utrudilo z nepotrebnim balastom, in ki ne veže telo na stalne dnevne obroke.

Izpijte zjutraj za zajtrk iz Vaše termo steklenice na potovanjih in na izletih skodelico

OVOMALTINE

ki ima zelo dober okus, je lahko prebavljiva in predstavlja koncentrirano hrano iz najbolj naravnih jedi. Ovomaltine se hitro pretvarja v zdravo kri, ki ustvarja telesno in duševno delavnost.

Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah zavitek po 18-50 Din.

Zahtevajte, sklicujoč se na ta list, brezplačne vzorce od

Dr. A. WANDER d.d. ZAGREB.

— Reorganizacija min. prosvete in enotne uprave. Kakor poročajo listi, se bodo v prosvetnem ministristvu ukinili pokrajinski oddelki in ustanove, ki imajo plemenski ali krajevni značaj. V smislu navodil predsednika vlade se je delalo v tem ministristvu in je načrt, v kolikor je potreben za skupno uredbo, že izdelan. Oddelki, ki se bodo ustanovili na podlagi skupne osnove, bodo imeli obči državni značaj. Ali se bodo za načelnike teh oddelkov imenovali ravnatelji ali prosvetni inspektorji, je za stvar vseeno. Čujemo, da bodo ti inspektorji imeli veliko kompetenco in da bodo uživali položaj velikih županov v I. kategoriji 2. in 3. skupine.

— Načelstvo Učiteljskega doma prosi, da zadržniki vplačajo svoje deleže po 100 Din in 10 Din vpisnine. Od 285 zadržnikov je poravnalo deleže le 93 članov.

— VIII. diskusijski sestank »Pedagoške centrale« v Mariboru se je vršil dne 17. aprila pod vodstvom tov. nadzornika Tomažiča. Ker so bili tovariši z meščanskimi šol vsled zborovalnega dne zadržani, je bilo navzočih le 50 tovarišev (ic), ki so z zanimanjem sledili poročilom o študijskem potovanju na Dunaj. Pevski nastop 4. šol leta na dunajskem Pedagoškem institutu je tov. Rebošljeva obnovila z gojenkami ženskega učiteljskega tako precizno, da so udeleženci dobili jasno sliko novodobnega pevskega poka, ki je na Dunaju postavljen na popolnoma druge temelje. Zanimivo je poročal o svojih vtisih tov. Faganeli, ki je posebno poudarjal pomen dunajskih socialnih institucij in njihov vpliv na šolo. Prihodnji sestanek bo obravnaval še poročila tov. Runove in Cerjakove, nato pa bo rezumiral uspehe študijskega potovanja tov. Vrane.

— V Ljubljani se vrši 8. majnika ob 9. uri skupno zborovanje onih učiteljskih društev, ki uvidevajo, da se narodno gospodarstvo in blagostanje zamore dvigniti le z združništvom, o katerem poročajo gospodarski večerki. Doslej sta udeležbo prijavili kranjsko in litijsko učiteljsko društvo. Pojasnila daje kranjsko učiteljsko društvo, Cerklje pri Kranju.

— Tovariši (ice) radovljiškega okraja prosim, da poravnajo članarino za 1. 1928/29. Nekateri člani so še dolžni vsoto članarino. V mesecu februarju sem poslal položnice, poslužite se jih! Članarina za leta 1928/29. znaša 165 Din + 5 Din za centralo v Beogradu, t. j. 170 Din. Z učitelji poročene učiteljice plačajo 90 Din. — Peter Golobič, blagajnik.

— Uradne ure v pisarnah. V pisarnah prosvetnega oddelka so uradne ure od 8. do 12. in od 15.—18. Vse finančne direktije so pa dobile okrožnico, ki predpisuje uradne ure od 7. do 13. in od 15. do 18. To podaljšanje uradnih ur bo trajalo tako dolgo, dokler ne bodo končani vsi posli pri izvajanju novih zakonov in novega proračuna tako, da bodo mogli podrejeni uradi v rednem delovnem času zmagovati vse posle.

— Nova organizacija oddelka v ministristvu prosvete. Po novi uredbi o reorganizaciji ministristev se deli ministristvo prosvete v sledeče 3 oddelke: 1. splošni oddelak, 2. oddelak za srednješolski pouk, 3. oddelak za osnovni pouk. V splošni oddelak spadajo poleg drugih posli ki se tičejo: pouka in ustanov, ki ne spadajo v pristojnost drugih oddelkov prosvetnega ministristva, kakor so univerze, akademije znanosti in umetnosti, gledališča, muzeji, narodne knjižnice itd.